

M E G H I V Ó

a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 1958 május 9-én pénteken d.u. 4 órakor tartandó ülésére. Az ülés helye: Budapest, V. Roosevelt tér 9. I. emelet Elnöki Tanácsterem.

N a p i r e n d :

- 1./ Beszámoló a mult ülés határozatainak végrehajtásáról és az Akadémia munkájáról a mult ülés óta eltelt időszakban
- 2./ A Műszaki Tudományok Osztálya beszámolója /Mellékelve/
Előadó: Geleji Sándor osztálytitkár
- 3./ A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság előterjesztései:
/Mellékelve/ ✓
  - a/ Jelentés a KFB 1957 évi munkájáról, valamint a könyv- és folyóiratkiadás problémáiról
  - b/ Beszámoló az Akadémia 1957 évi könyv- és folyóiratkiadási tevékenységéről
  - c/ Előterjesztés szerzői szerződések felbontására
  - d/ Javaslat új művek kiadásáraElőadó: Csűrös Zoltán a KFB titkára
- 4./ Akadémiai díjak és jutalmak rendszere /Mellékelve/ ✓
Előadó: Major Máté akadémiai titkár
- 5./ Javaslat az akadémiai tanulmányutak elosztására /Mellékelve/
- 6./ Egyebek
Miskolczy Dezső és Raman Chandrasekhara Venkata akadémiai tagságának rendezése.

Budapest, 1958. április 30.

Rusznyák István s.k.

Ranuyák e. f.
vérem a / /
jóhagyásával
E. 10/21

J a v a s l a t
az Elnökség legközelebbi ülésére.

Az ülés ideje: május 9. pénteken du. 4 óra.

Tárgysorozat:

- 1.) A Műszaki Tudományok Osztálya beszámolója.
Előadó: Geleji Sándor osztálytitkár.
- 2.) Akadémiai díjak és jutalmak rendszere.
Előadó: Major Máté akadémiai titkár.
- 3.) A Könyv-és Folyóiratkiadó Bizottság előterjesztései:
  - a., Jelentés a KFB 1957. évi munkájáról, valamint a könyv-és folyóiratkiadás problémáiról.
  - b., Beszámoló az Akadémia 1957 évi könyv-és folyóiratkiadási tevékenységéről.
  - c., Előterjesztés a szerzői szerződések fel~~szüntetése~~^{bontására}.
Előadó: Csűrös Zoltán a KFB. titkára.
  - d., *Javaslat új művek kiadására.*
- 4.) *2* Javaslat az akadémiai tanulmányutak elosztására.
Előadó: Jánossy Lajos akadémiai titkár
- 5.) Egyebek. *Ursin, Ranuy*
  - a., Akadémiai ~~kü~~tagságok rendezése.
  - b., A Kibernetikai Csoporttal kapcsolatos határozatok.

Megjegyzés: A munkatervben szereplő akadémiai illetve elnökségi témák kérdése még az előkészítésnek olyan állapotában van, hogy ezen az ülésen nem tűzhető napirendre.

A KFB jelentései és a tanulmányutak elosztása kérdése nem szerepel a munkatervben, azonban fontos és kellően előkészített kérdések.

Egyeztetés
IV. 23.
Ranuy

Április

11. év

- 1.) A Kibernetikai Csoport problémái. Hajós
- 2.) A Könyv-és Folyóiratkiadó Bizottság működési szabályzata. Előadó: Csürös Zoltán, a KFB titkára 12
- 3.) Az Akadémia feladatai a Tudományos Társulatokkal kapcsolatban. Előadó: Hevesi Gyula akadémiai titkár ✓
- 4.) Tájékoztató a nemzetközi tudományos szervezetekben való részvételünkről. ✓ Előadó: Jánossy Lajos akadémiai titkár

Május

V/9

- 1.) A Műszaki Tudományok Osztálya beszámolója. Előadó: Geleji Sándor osztálytitkár + E.
- 2.) Akadémiai díjak és jutalmazások rendszere. Előadó: Major Máté akadémiai titkár.
- 3.) Javaslat az 1958. évi akadémiai, illetőleg elnökségi témákra. Előadó: Bóka László osztálytitkár Keveles
- 3.) KFB a.) Műt. i. j. b.
b.) irodalmi j. b.
c.) nyelv. j. b.
d.) tan. j. b.
e.) tan. j. b. kiegészítés
- 4.) Abi díjak tan. j. b.
tan. j. b. kiegészítés
- 1.) A Nyelv-és Irodalomtudományok Osztálya beszámolója. Előadó: Bóka László osztálytitkár Keveles
- 2.) Beszámoló az elért tudományos eredmények gyakorlati felhasználásának helyzetéről. Előadó: Hevesi Gyula akadémiai titkár Keveles
- 3.) A vidéki tudományos élet helyzete. Előadó: Erdei Ferenc főtitkár 12. Tóth

Megtárgyalandó kérdések, amelyek jelenleg határozott időre még nem tűzhetők ki:

- 1.) Az 1958. évi Nagygyűlés előkészítése.
- 2.) Az aspiránsképzés és a TMB. problémái.
- 3.) A fiatalabb tudósnemzedék továbbfejlődése. (Tud. és Felsőokt. Tan.)
- 4.) A nemzetközi tudományos kapcsolatok fejlesztése.
- 5.) A múzeumok tudományos tevékenysége.
- 6.) Az Akadémia és a minisztériumok viszonya. (Tud. és Felsőokt. Tan.)

5.) Gyermeklélektani Intézet munkajavának megvalósítása

5.) Gyermek
a.) kultúr.
b.) nyelv. j. b.
c.) kibernetika
Nagygyűlés
Előtt
arad. i. b.
témák

J a v a s l a t

az Elnökség 1958. február-juniusi munkatervére.

Az Elnökség üléseit minden hó első péntekén d.u. 4 órakor tartja.
Az ülések első napirendje:

Beszámoló a mult ülés határozatainak végrehajtásáról és az Akadémia munkájáról a mult ülés óta eltelt időszakban.

Február

- 1.) A Könyv-és Folyóiratkiadó Bizottság 1958.évi terve.
Előadó: Csürös Zoltán, a KFB titkára
- 2.) Az elnökségi bizottságok jelenlegi helyzete, tevékenysége.
Előadó: Erdei Ferenc főtitkár
- 3.) Tájékoztató az 1957.évi szociális tevékenységről és üdültetésről.
Előadó: Major Máté akadémiai titkár.
- 4.) A külföldi utazásokkal kapcsolatos hozzájárulás kérdése.
Előadó: Jánossy Lajos akadémiai titkár
- 5.) Fé évi munkaterv.

Március

- 1.) Beszámoló az 1958. évi költségvetésről. *Nem*
Előadó: Bognár Géza akadémiai titkár
- 2.) A tudományos kutatás átviteli tervével kapcsolatos problémák.
Előadó: Erdei Ferenc főtitkár
- 3.) A tudományos intézetek szervezeti szabályzatának elvi kérdései.
Előadó: Erdei Ferenc főtitkár *Sabó János*
- 4.) A magyar atomenergiatermelés kérdései.
Előadó: Jánossy Lajos akadémiai titkár

VI. OV

a viikunetihua me tartovreh idle

Oh: 1.) koritana

2.) a III. o. mal jo' hufen van

Tehat: vay III. ont.

das R. e. mal

vay. Alu. (nu) Ciphu)

344/R-1958

dr. Rusznyák István
elnök urnak,

Budapest.
M.T.A. Elnökség.

Igen tisztelt Elnök Ur!

Sajnálattal kell bejelentenem, hogy a május 9.-én tartandó elnökségi ülésen nem tudok résztvenni. Az antibiotikum kutatások felmérése céljából az Osztály egy bizottságot küldött ki, amelynek én is tagja vagyok, s amelynek hivatása, hogy helyszínen is megvizsgálja az Osztály területén folyó ilyenirányú kutatásokat. Emiatt 9.-én Szegeden leszek a Kráml-i intézet munkájának megvizsgálása céljából. Bátor vagyok megjegyezni, hogy azért választottuk ezt az időpontot, mert legjobb emlékezetem szerint úgy határoztunk, hogy az elnökségi ülések minden hó első péntekén legyenek. Sajnos, mint-hogy az érdekeltek már értesítve vannak, szegedi utamat igen kellemetlen lenne lemondani. Az elnökségi ülésen Babics Antal osztályvezetőségi tag fog helyettesíteni.

Legyen szabad távollétemben az egyes napirendi pontokhoz írásban megtenni megjegyzéseimet. Megjegyzéseimet az egyes napirendi pontok referenseinek is megküldtem.

2.napirendi pont: Megjegyzésem nincs.

3.napirendi pont: A 3/a. 4. oldal középső bekezdésével kapcsolatban meg kívánom jegyezni, hogy régebben szó volt már arról, hogy kiadványainkat ne a Kultúra, hanem az Akadémia szervei terjesszék. Az Osztályvezetőség legutóbbi ülésén is foglalkozott ezzel a kérdéssel. Kívánatos volna ezt a kérdést az Osztály véleménye szerint újra elővenni. Alig remélhető, legalább is az eddigi tapasztalatok alapján, hogy a Kulturán keresztül megfelelő eredmény lesz elérhető.

A 3/a. 5. oldal III/1. az alábbiakban módosítandó véleményem szerint: "A KFB tagjait, amennyiben nem osztályvezetőségi tagok, az osztályvezetőségi ülésekre a KFB napirendi pontokra meg kell hívni". Feleslegesnek tartom a KFB felelőst, amennyiben nem osztályvezetőségi tag, egyebekhez meghívni. Ugyanezen az oldalon a 3/2 pontban a május 15.-i határidő túl rövid.

3/c.napirendi pont 2.sz. mellékletéhez: az V. Osztály hozzájárult ahhoz, hogy Gortvay György "Bugáth Pál" című munkája ne jelenjen meg. Gortvay nehéz anyagi helyzetére és betegségére való tekintettel azonban nem tartanánk helyesnek az előleg visszafizetését.

4.napirendi pont: A javaslattal általában egyetértek, *tehát néhány* megjegyzésem a következő: nem tudom nem lenne-e helyes két nagydíjat kiosztani a 30.000 forint összegben. A javaslatban megadott 50.000 forint nagydíj és a javaslatban szóbahozott kisdíj 15.000 forintja között igen nagy a különbség. Egyébként is helyes lenne, hogy két nagydíj legyen, mert különben az egyes osztályok rendkívül ritkán jutnának hozzá. Tisztázandónak tartom a nagydíjnak a Kossuth díjhoz való viszonyát. Pl. kaphat-e nagydíjat az, aki ugyanazon témakörben már Kossuth díjat is kapott?

5.napirendi pont: Az Osztály 1957-ben már pályázat útján kívánta megoldani a külföldi kiküldetések kérdését. Tapasztalatunk jó, a kiválogatás lényegesen realisabb alapon történhetett, mint eddig. A javaslattal egyetértek, de azt hiszem valamilyen formában biztosítani kellene, hogy a MTA státusában lévő fiatalok előnybe kerüljenek. Ezeket más főhatóság ugyanis tapasztalataim szerint, legalább is a mi Osztályunk területén, semmiképen sem küldi ki.

A 4.ponthoz megjegyezném, hogy helyes lenne olyan bizottságot létrehozni, melyben a külügyekkel foglalkozó akadémiai titkáron és a nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetőjén kívül minden osztály - beleértve a biológiai csoportot is - képviselve lenne 1-1 taggal.

A tájékoztatással kapcsolatban megjegyzem, hogy nem lenne helyes leszögezni magunkat 50, 3 hónapos tanulmányut mellett, hanem indokolt esetben tegyük lehetővé a 6 hónapos tanulmányutakat is. Ez természetesen a keret csökkenését vonja maga után.

6.napirendi pont: Miskolczi Dezsővel kapcsolatban az Akadémia V.Osztályának állásfoglalását már írásban megküldtem.

Budapest, 1958. május 5.

Kiváló tisztelettel:

Gömöri

/dr.Gömöri Pál/
osztálytitkár.